Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Europos LIETUVIS

Nr. 10 (2145) Londonas ir Vilnius, 1991 m. kovo 22 d. XLV

ŠVENTASIS TĖVAS MELDŽIASI UŽ LIETUVĄ

Kovo 11 d. Popiežius Jonas Paulius II šv. Petro aikštėje gausiai susirinkusiems tikintiesiems ir Vatikano radijo bangomis į visą pasaulį „Viešpaties Angelas" maldoj kalbėjo apie Lietuvą. Vatikano dienraštis „Osservatore Romano" vakar pirmame puslapyje išspausdino Popiežiaus žodį stambia antrašte: Šventasis Tėvas per „Viešpaties Angelas" maldą meldžiasi už Pabaltijo tautą — tebūnie teisingai įgyvendinti lietuvių siekiai. Šventasis Tėvas maldoje pasakė:

Praėjusios savaitės pirmadienį Lietuva iškilmingai paminėjo savo Globėjo šv. Kazimiero šventę. Ta proga visa Bažnyčia dvasioje vienijosi su broliais lietuviais, meldėsi už šią labai brangią tautą. Aš pats kasdien širdimi ir malda esu drauge su Lietuva. Apaštalų Sostas visuomet sekė ir dabar labai atidžiai seka lietuvių tautos pasirinktą kelią, jos patiriamas kančias, tikisi, kad visi lietuvių siekiai bus įgyvendinti atsižvelgiant į teisingumo dėsnius, remiantis socialine santarve ir savitarpio pagarba jų teritorijos ribose ir tarptautiniu mastu.

LIC

NORVEGIJOS GYVENTOJŲ TAIKOS PREMIJA V. LANDSBERGIUI

Kovo 11 d. plenarinėje parlamento sesijoje Lietuvos Respublikos AT pirmininkui V. Landsbergiui buvo įteikta Norvegijos gyventojų taikos premiją. Taikos premija yra verta tris milijonus norvegiškų kronų, kuriuos nuo sausio 13 d. suaukojo: Norvegijos Helsinkio komiteto grupės nariai, Norvegijos jaunimo taryba (ji jungia visas Norvegijos jaunimo organizacijas), Norvegijos Bažnyčios su užsieniu ryšių tarnyba ir organizacija vardu „Ateitis — mūsų rankose". Norvegijos gyventojų taikos premiją AT pirmininkui V. Landsbergiui įteikė Oslo universiteto rektorius Inge Lonning.

LR Informacijų biuras

LIETUVOS TEATRAS LONDONE

Kovo 30 d., šeštadienį, ir balandžio 6 d., 14.30 val., Londono Chelsea centriniame teatre iš Vilniaus atvykęs Lietuvos konservatorijos studentų teatras vaidins (lietuviškai) Oskaro Košunovo ir Ko tragifarsą „Ten būti čia"

Konservatorijos teatras kovo 25 d. ir balandžio 6 d., 20.00 val., tame pačiame Londono Chelsea centriniame teatre vaidins „Ten būti čia" tragifarsą angliškai.

Bilietų kainos 6.00 ir 4.50 sv. Juos galima gauti: Chelsea Centre Theatre, World's End Place, Kings Road, London SW10 0DR. (11 ar 22 autobusu ir Metro važiuoti iki Sloane Sq.)

Turintieji kredito kortelę bilietus gali užsisakyti tel.: 071-352 1967.

LIETUVOS ATKŪRIMO METINĖS

Reikšmingas mitingas (kovo 16 d.) Londono Trafalgar aikštėje.
Nuotrauka: *EL*

MIŠIOS UŽ LIETUVĄ WESTMINSTERIO KATEDROJE

Kovo 10 d. sekmadienį didžiausioje Londono katalikų bažnyčioje — Westminsterio katedroje — buvo laikomos iškilmingos Mišios paminėti pirmosioms Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo metinėms. Mišias koncelebravo kun. Mark Donoghue ir kun. Ričardas Repšys. Pastarasis kreipėsi anglų kalba į gausiai susirinkusius vietos lietuvius ir kitus londoniečius. Papasakojęs apie krikščionybės ištakas Lietuvoje, kun. Repšys priminė keletą gražių istorinių paralelių: Anglija visada garsėjo kaip „Marijos kraitis" dėl daugelio jai skirtų šventų vietų, Lietuva žinoma kaip „Marijos žemė"; ir Anglijoje, ir Lietuvoje katalikai buvo žiauriai persekiojami ir kentėjo už tikėjimą. Tas kančias simbolizuoja Kryžių kalnas Lietuvoje, ir ne tik kančias, bet ir žmonių ryžtą priešintis priespaudai. „Pažvelkite į mūsų tradicinius tautinius kostiumus, — kalbėjo kun. Repšys, — pamatysite, kaip kruopščiai ir išmoningai jie pasiūti. Tai drabužiai žmonių, gimusių iš žemės ir mylinčių žemę. Jų raštuose niekas neprimena karo. Tai drabužiai žmonių, nebijančių darbo ir nebijančių likimo siunčiamų išbandymų. Kaip ir jūs, tai žmonės, gimę būti laisvais".

Vilkintys tautiniais drabužiais jaunuoliai ir merginos įnešė į katedrą lietuviškas trispalves ir budėjo prie jų per pamaldas. Jų metu vietos lietuviai Gajutė ir Vincent O'Brien skaitė maldas už Lietuvą, o pabaigoje po didžiulės katedros skliautais nuaidėjo „Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį". Giedojo šv. Kazimiero parapijos lietuvių choras, dirigavo Justas Černis.

Po Mišių susirinkusieji gausiai aukojo Paramos Lietuvai fondui.

MITINGAS TRAFALGAR AIKŠTĖJE

Kovo 16 d. pačiame Londono centre — Trafalgaro aikštėje — įvyko mitingas paminėti pirmosioms Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metinėms ir pasmerkti Sovietų Sąjungos referendumui, kurio tikslas — įteisinti jėga besilaikančią Sovietų imperiją. Mitingo devizas — „Pabaltijo tautos — Europos belaisvės". Didžiulės admirolo Nelsono kolonos papėdėje plazda Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos, dviejuose simboliškuose narvuose stovi tautiniais drabužiais vilkinčios merginos. Į tą mitingą susirinko ne tik Londono lietuviai ir Pabaltijui prijaučiantys britai, specialiais autobusais žmonės atvyko ir iš kitų miestų — Nottinghamo, Bradfordo, Newporto. Mitingą įžangine kalba pradėjo DBLS-gos pirmininkas J. Alkis. Ryškią, emocingą kalbą pasakė senas Pabaltijo tautų bičiulis lordas Ennals. Jo šūkius, remiančius teisėtus tautų nepriklausomybės siekius, kartojo visa aikštė. Juos parėmė ir kiti kalbėtojai — rusų poetė Irina Ratušinskaja, Laisvosios Rusijos asociacijos, Škotijos nacionalinės partijos, Lenkijos Solidarumo centro, Tarptautinės žmogaus teisių draugijos, Jaunosios Europos judėjimo, ukrainiečių, afganų ir kitų organizacijų atstovai. Mitingo dalyviams kalbėjo specialiai į Londoną atvykęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės narys Mečys Laurinkus. Tarp kalbų Trafalgar aikštėje skambėjo Pabaltijo tautų dainos, kolonos papėdėje sukosi spalvingi šokėjų rateliai. Pabaigoje sugiedoti visų trijų respublikų himnai. Mitingą puikiai vedė nepamainomas tokių renginių ceremonmeisteris Tony Ashdown, prie sėkmingo jo surengimo daug prisidėjo Vytas Bačkis, Rita Girėnienė, Joy ir John Millar ir daugelis kitų entuziastingų DBLS-gos rėmėjų.

Gražvydas Kirvaitis

JALTOS AUKOMS PAMINKLAS

Lankydamiesi Londone nepamirškite aplankyti Jaltos Aukoms paminklą Londone, esantį priešais Victoria ir Albert muziejų, Thurloe Square, South Kensingtone.

Tas paminklas buvo pastatytas Pavergtųjų Rytų Europos Tautų pabėgelių pastangomis prisiminimui Jaltos susitarimo aukoms. Kaip žinome, pagal Jaltos susitarimą tarp Sovietų Rusijos ir Amerikos bei D. Britanijos vyriausybių karo pabaigoje, apie du milijonai ukrainiečių, rusų, jugoslavų, kazokų ir kitų Rytų Europos tautų žmonių, jų tarpe nemažas skaičius pabaltiečių, dirbusių Vokietijoje įvairius darbus, buvo prievarta grąžinti į Stalino rankas žiauriems kankinimams ir sunaikinimui.

Paminklo skulptūra daryta jaunos skulptorės Angela Conner.

K. Vilkonis Anglija

Apklausos rezultatai

1991 m. vasario 9 d. vykusioje gyventojų visuotinoje apklausoje galėjo dalyvauti 2,652,738 žmonės, turintieji daugiau kaip 18 metų. Balsuoti atėjo 2,247,810 žmonių, t.y. balsavo beveik 84,5% turėjusių teisę balsuoti.

Į Klausimą: „Ar jūs pritariate, kad Lietuva būtų nepriklausoma demokratinė respublika", teigiamai atsakė 2,028,339 žmonės, arba 90,47% dalyvavusių balsavime. Neigiamai atsakė 147,040 žmonių, arba 6,56%.

Taigi už nepriklausomą demokratinę Lietuvos respubliką pasisakė daugiau kaip 76,46% visų turėjusių teisę apklausoje dalyvauti. Tik 5,54 tam prieštaravo.

LIETUVOJE

Mirė Paulius Slavėnas

Vasario 24 d. mirė astronomijos profesorius Paulius Slavėnas, Lietuvos Mokslų Akademijos tikrasis narys, palikęs gilų pėdsaką Lietuvos kultūroje.

Gimęs 1901 m. liepos 21 d. Maskvoje, Paulius Slavėnas 1925 m. baigė Lietuvos universitetą ir studijavo Yale universitete, JAV, astronomiją. Ten apgynęs daktaro disertaciją, nuo 1930 m. dėstė VDU Kaune. Vėliau profesoriavo Vilniaus universitete, buvo astronomijos katedros ir observatorijos vedėjas. Mokėdamas užsienio kalbas, reiškėsi tarptautiniuose forumuose bei spaudoje. Parengė daug aukštos kvalifikacijos astronomijos specialistų.

Nauji ministrai

Vasario 26 d. posėdyje Lietuvos Respublikos AT patvirtino pareigose naujus ministrus: žemės ūkio ministru — Rimvydas Survila, materialinių išteklių — Vilius Židonis, Finansų — Elvira Kunevičienė, ministru ryšiams su TSRS — Aleksandras Abišala.

Pagerbė Petrą Klimą

Vasario 23 d. Verkių rūmų Baltojoje salėje įvyko Lietuvos valstybės veikėjo, vieno Nepriklausomybės akto signatarų Petro Klimo gimimo 100-ųjų metinių minėjimas.

Kiekvienas, kalbėjęs tą vakarą apie šviesią P. Klimo asmenybę, prisiminė ir akcentavo kurį nors vieną jo bruožų. Kalbėjo istorikai, kaunietė V. Lesauskienė, kurios šeimoje jubiliatas praleido paskutinius savo gyvenimo metus, tremties likimo brolis A. Dambrauskas, prisiminęs P. Klimą, kaip „aukso rankų darbininką lagerio statybose". Buvo išklausytas ministro Juozo Urbšio įrašas apie P. Klimo kruopštų darbą su knyga „Iš mano atsiminimų".

Paminklas Telecentro gynėjams

Tuoj po kruvinų sausio 13-osios įvykių Ryšių ministerija ėmė rūpintis įamžinti televizijos bokšto bei Televizijos ir radijo komiteto pastato gynėjų žygdarbį. Architektai ir skulptoriai ruošia paminklo projektą. Renkamos aukos, kurių ligšiol surinkta apie pusė milijono rublių.

Paminklas J. Naujaliui

Kompozitoriui J. Naujaliui paminklą projektuoja pastatyti Raudondvaryje, šalia bažnyčios. Skulptūros konkurso nugalėtoju pripažintas Dailės akademijos profesorius Leonas Žuklys.

A. Brazausko nuomonė

Neseniai Vilniuje įvykusiame LDDP posėdyje partijos pirmininkas A. Brazauskas pareiškė kai kurias mintis apie Lietuvos politinę bei ekonominę padėtį. Dėl prieštaravimų, kurie atsirado tarp K. Prunskienės buv. vyriausybės ir Parlamento, jis pasakė, jog buvo esminis nuomonių skirtumas dėl santykių su Sovietų Sąjunga. Parlamentas, ignoruodamas Lietuvos geopolitinę padėtį, orientavosi į Vakarus, o Vyriausybė akcentavo būtinus, ypač ekonominius santykius su Sovietų Sąjunga.

DBLS-GOS PIRMININKO PRANEŠIMAS

Praeitų metų Sąjungos veiklos didžioji dalis buvo politinė, vykdant įsipareigojimus tautai ir talkinant Lietuvai ir jos vyriausybei tarptautinės politinės reprezentacijos srityje.

Būdama plačios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimos nariu, Sąjunga glaudžiai dirbo su PLB valdyba, bendromis pastangomis rėmė mūsų tautos siekius, valstybės atstatymo ir jos pripažinimo darbus.

Labai svarbūs ir naudingi pasitarimai įvyko praėjusią vasarą Lietuviškųjų studijų savaitės metu Šveicarijoje, kur dalyvaujant Prezidentui V. Landsbergiui ir kitiems AT deputatams, drauge su PLB kraštų pirmininkais bei atstovais buvo aptarti einamieji reikalai ir ateities uždaviniai. Išeivija susipažino su tautos siekiais ir pasiryžo jai toliau teikti moralinę ir materialinę paramą. DBLS-gą atstovavo pirmininkas J. Alkis.

POLITINĖ VEIKLA

Ministrės pirmininkės K. Prunskienės vizitas Didžiojoje Britanijoje lyg ir davė pradžią metų didesniems ir svarbesniems įvykiams bei darbams, kuriuos organizavo A. Kuliuko vadovaujama politinio darbo grupė. Nors pasiruošimui buvo labai mažai laiko, K. Prunskienės vizitas praėjo sėkmingai. Daug darbo įdėjo R. Kinka ir P. Markevičius, o jiems padėjo jaunimas. K. Prunskienės pasimatymas su M. Thatcher atvėrė duris ryšių palaikymui su britų vyriausybe ir supažindino britų visuomenę su Lietuvos politine padėtimi. Šį vizitą finansavo Pagalbos Lietuvai Fondas ir DBLS-ga.

Politiniam darbui didėjant, ypatingai bendradarbiavimui su vietine spauda, radiju ir TV, buvo nutarta turėti nuolatinį politinės veiklos koordinatorių, apmokant jam išlaidas, ruošiant ir pravedant įvairius reprezentacinius bei politinius renginius. Tas pareigas atlieka Lietuvos Sąjūdžio atstovas Didžioje Britanijoje R. Kinka.

Sovietų Sąjungos primesta blokada Lietuvai ir jos pasekmės pareikalavo daug darbo šiame krašte. Reikėjo rūpintis svarbių svečių iš Lietuvos globa, kaip, pavyzdžiui, Žemės ūkio ministro V. Knašio, AT deputato S. Razmos, daugelio menininkų, akademikų ir kitų.

Palaikant ryšius su britų vyriausybe ir parlamentu buvo glaudžiai bendradarbiaujama su Baltų taryba ir ELG bendrai ruošiant Rytų Europos tautų renginius ir protestus. Baltų tarybos pirmininku šiais metais yra R. Kinka, jis taip pat atstovavo pabaltiečius CSCE konferencijoje Kopenhagoje.

Prezidento V. Landsbergio vizitas įvyko lapkričio 11-15 dienomis. Nežiūrint pasikeitimų britų vyriausybėje ir įtemptos padėties Persų įlankoje, Prezidento lankymąsi D. Britanijoje reikia laikyti naudingu ir pasisekusiu. Padėka tenka visiems, prisidėjusiems prie vizito darbų. Prezidento vizitą finansavo Pagalbos Lietuvai Fondas.

Sausio 13-tos dienos žudynės Vilniuje atkreipė į Lietuvą viso pasaulio dėmesį. DBLS-gos politinio darbo grupė buvo sustiprinta ir praplėsta. Užsienio reikalų ministro A. Saudargo atvykimas į Londoną pareikalavo naujų pastangų. Jo kelionę Europoje finansavo Pagalbos Lietuvai Fondas. Užsienio reikalų ministrą kelionėse lydėjo R. Kinka. Įvykiai Lietuvoje skatino ruošti protestus ir demonstracijas. Nuoširdus ačiū DBLS-gos skyriams už paramą šiuose darbuose.

A. Kuliukui pasitraukus iš valdybos, politinės veiklos vadovavimu rūpinosi Sąjungos pirmininkas. Dėkoju visiems už talką!

FONDAI

Bendrą DBLS-gos veiklą remia Lietuvių Namų Bendrovė. Taip pat gautos aukos ir palikimai finansuoja Sąjungos užsibrėžtų tikslų vykdymą.

Norėdami padėti tautai įgyvendinti jos siekius, turėjome kreiptis į visuomenę prašydami aukų. Pagrindiniai DBLS-gos žinioje esantieji fondai yra šie:

1. Pagalbos Lietuvai Fondas (Aid Lithuania Fund — ALF). Jo tikslas — remti Lietuvos Respublikos vyriausybės darbus, siekti nepriklausomos valstybės. Fondo pinigai skiriami su Lietuvos vyriausybės ir PLB pritarimu.

2. Tautinės Paramos Fondas. Jo lėšos — skiriamos už lietuvių tautos teisių gynimą nukentėjusiems ir jų šeimoms remti. Šis fondas taip pat padeda lietuvybei išsilaikyti nepalankiose sąlygose.

3. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Fondas (Lithuanian Relief) — naudojamas medicinos reikmenų ir vaistų teikimui Lietuvai. Pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nurodymus yra užsakyta kraujo perpylimo centrifuga.

Pagalbos Lietuvai Fondas finansavo naujai įsteigtą Lietuvos informacijos centrą Norvegijoje.

Tautos Fondui surinktų pinigų Didžiojoje Britanijoje, neleidžiama skirti Lietuvos reikalams.

INFORMACIJOS CENTRAS

Lietuvos vyriausybė užsieniuose diplomatinių atstovybių neturi, todėl įkūrė informacinių biurų Lenkijoje, Belgijoje, Olandijoje, Švedijoje, Norvegijoje. Nuo šių metų sausio mėnesio pradėjo veikti Lietuvos informacijos centras Londone. Jo būstinė yra Lietuvių Namuose. Centrui vadovauja iš Lietuvos atvykęs Gražvydas Kirvaitis. Per trumpą laiką centras atliko daug svarbių uždavinių. Ateityje numatoma jį plėsti ir tobulinti. Lietuvos informacijos centrą Londone išlaiko Pagalbos Lietuvai Fondas ir DBLS-ga.

KULTŪRINĖ VEIKLA

Kultūriniai renginiai priklauso nuo kultūrininkų pasišventimo. Jau keli metai prasmingai veikia ansamblis „Gimtinė" ir tautinių šokių grupė „Lietuva". Daug dirbo pasišventę kultūrininkai vadovai: V. Gasperienė, A. Šveikauskas, V. O'Brien ir C. Hermes. Svarbu, kad ir toliau tie vienetai veiktų ir stiprėtų.

Britanijos lietuvių sąskrydyje, Derbyje, Vasario 16 minėjimuose Londone bei Nottinghame ir kitomis progomis turėjome meninių pajėgų iš Lietuvos. Užmegzti ryšiai ir su anglų teatralų grupe. Palaikomi ryšiai ir teikiama pagalba atvykstantiems menininkams, kultūrininkams, meno ansambliams ir grupėms iš Lietuvos. Remiamos kultūrinio darbo įstaigos Lietuvoje.

Paminėtina V. ir H. Gasperų paruošta mokslo knygų anglų kalba kelių tonų siunta į Lietuvą. Ji jau pasiekė Vilnių. Tai mūsų didelio bičiulio Nottinghamo universiteto profesoriaus D. Reagano sumanymas.

Didelį kultūrinį darbą atlieka Londono lietuvių Maironio mokykla, kurioje tėvų grupė nepailstamai savaitgaliais moko lietuviškai vaikų ir suaugusių grupę. Sveikinu ir dėkoju Ž. Šlekytei-Stanton, G. O'Brien, A. Lipedei, E. Gaputytei, Vl. Gedmintui ir kun. R. Repšiui.

Taip pat Škotijoje lietuviškai mokina J. Bliūdžius. Londone susikūrė vaidybos grupė, kuriai vadovauja aktorius R. Abukevičius.

ORGANIZACINĖ VEIKLA

Sklandi kasdieninė Sąjungos veikla yra labai svarbi organizacijos ateičiai. Turiu apgailestauti, kad taip svarbių tautai laiku padėtis DBLS-gos Centro valdyboje nebuvo palanki vieningai veiklai. Nesantaika ir vienos grupės dominavimas trukdė kitiems sklandžiai dirbti organizacinį darbą. Atsistatydino politinės veiklos direktorius ir sekretorius A. Kuliukas, o vėliau kultūrinės veiklos direktorė ir vicepirmininkė Vida Gasperienė. Jiems pasitraukus, Sąjungos veikla nukentėjo. Už atliktą darbą jiems dėkoju ir tikiuosi, kad, sąlygoms pasikeitus, jie vėl grįš į visuomeninį darbą.

Po suvažiavimo Centro valdyba nepilname posėdyje nutarė turėti atskirus pirmininkus. Išryškėję nesutarimai ir kai kurių direktorių nesilankymas posėdžiuose pavertė Centro valdybą nedarbingu organu.

DBLS-gos Centro valdyba dėl „Europos Lietuvio" leidimo Vilniuje nėra priėmusi nutarimo. Mano nuomone, tai buvo padaryta per anksti ir neapgalvotai. Pagal Lietuvių Bendrovės pirmininko pasirašytą sutartį dabar „EL" turi tris leidėjus. Tuo reikalu turėtų tinkamai nutarti suvažiavimas.

SKAUTAI IR JAUNIMAS

LSS Europos Rajonas ir DBL Jaunimo Sąjunga yra pagrindinės jaunimo organizacijos D. Britanijoje. Man tenka vėl vadovauti Rajonui. Tikiu, kad surasime bendrą kalbą su jaunimo pirmininku ir padidinsime narių skaičių abiejose organizacijose.

Praeitais metais Rajono vadovybė užmezgė ryšius su Lietuvos skautija. Praeitoje vasaros stovykloje dalyvavo Lietuvos skaučių vyr. skautininkė A. Dvoreckienė. Tikimės svečių ir šių metų stovykloje. Norime bendradarbiauti su Lietuvos jaunimo asociacijomis.

Dėkoju visiems, kurie parėmė skautų veiklą. Dėkoju Rajono vadovams už nenuilstamą darbą. Neturime pamiršti ir jaunimo Sąjungos, kurios uždaviniai taip pat yra svarbūs, o darbai kilnūs. Šių metų pabaigoje įvyks Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Pietų Amerikoje. Tikimasi, kad jame dalyvaus jaunimas iš Lietuvos. Labai svarbu, kad ir mūsų jaunimo atstovai ten dalyvautų.

Noriu pastebėti, kad mūsų jaunimas aktyviai dalyvauja Sąjungos veikloje, tai matyti centre ir teikia vilčių ateičiai.

Per praėjusiu metus Sąjunga gavo aukų ir paramą iš Bendrovės 6,134 svarus. Prie šios sumos buvo atkelta 1,500 sv. iš rezervo. Rezerve liko 5,841 svarai.

Socialiniams ir kultūriniams reikalams išleista 3,616 sv. Padidėjo kelionių išlaidos — 2,384 sv. ir raštinės išlaidos — 729 sv. Tai rodo, kad šių metų platesnė organizacinė veikla pareikalavo didesnių išlaidų.

Didžiausias DBLS-gos pajamų šaltinis yra jos Bendrovė. Labai svarbu, kad ši mūsų finansinė institucija ir toliau sėkmingai tarnautų Sąjungos tikslams.

Baigėme dar vienus veiklos metus. Dėkoju visiems bendradarbiams už talką, už įdėtą darbą įvairiose mūsų veiklos srityse, už aukas Lietuvai ir už visokeriopą paramą tiems, kurie Sąjungos darbams vadovavo.

J. Alkis
BDLS-gos pirmininkas

LIETUVOS INFORMACIJOS CENTRAS LONDONE

V. LANDSBERGIO KNYGA „ATGAVĘ VILTĮ"

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba su džiaugsmu praneša lietuvių visuomenei, kad Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo, Kovo 11 d. proga išeivijoje išleista, papildyto teksto, gausiai iliustruota fotografijomis Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko V. Landsbergio raštų bei kalbų iki Kovo 11 d. Akto, knyga — „Atgavę Viltį".

PLB valdybos išleista knyga turi daugiau nei 227 puslapius ir apie 50 fotografijų. Medžiaga peržengia Sąjūdžio laikotarpį ir per vasario 24 d. rinkimus veda skaitytoją į naujos Lietuvos valdžios sudarymą, Nepriklausomybės Atstatymo Aktą — Kovo 11 — ir bandymus pradėti derybas su Maskva.

Vytautas Landsbergis knygos leidimą užsienyje patikėjo PLB valdybai, kad susidaręs pelnas būtų skiriamas PLB „Pagalbos Lietuvai" fondui. PLB valdybos iniciatyva suorganizuoti „Pagalbos Lietuvai" fondai visas pajamas skiria Lietuvos AT pirmininko Vytauto Landsbergio žiniai, skiriant Lietuvos Respublikai reikiamiem projektam vykdyti.

„Atgavę Viltį" atspausdinta 3.000 egzemplioriai. Knygos kaina — $15.00. Bus priimamos aukos „Pagalbos Lietuvai" fondui.

Knygą galima užsisakyti pas PLB Fondo pirmininką: Vytautas Kamantas, 1851 Skyview Drive, Sparta, MI 49345, U.S.A.

PASKAITOS APIE LIETUVĄ ANGLIJOS JAUNIMUI

Kovo pradžioje buvau pakviestas skaityti paskaitų apie Lietuvą į dvi privačias Anglijos mokyklas. Pirmoji — Highgate School — plačiai žinoma 400 metų senumo berniukų mokykla Londono priemiestyje. Mokiniai uniformuoti kaip ir Lietuvos mokyklose, klasės ir kabinetai taip pat mažai kuo skiriasi nuo mūsiškių, tačiau tebesilaikoma kabinetinės sistemos — portfelių krūvos išdrabstytos po koridorius kaip ir mūsuose tos sistemos laikais. Dar vienas skirtumas: iš 60 mokytojų beveik visi vyrai, tik trys moterys. Taigi ne feminizacija, dėl kurios dejuojame Lietuvoje, o veikiau maskulinizacija — galbūt todėl, kad tai berniukų mokykla. Vienai vyresnei klasei pravedu tarptautinės politikos pamoką.

Kovo 8 d. vykstu į netoli Readingo miesto esantį Bradfield College. Tai labai aukšto akademinio lygio mokykla, įsikūrusi nepaprasto grožio kaimelyje. Jaukūs raudonų plytų, inkrustuotų skaldyto titnago raštais, kotedžai — tai mokyklos pastatai su klasėmis, miegamaisiais, valgyklomis. Dauboje amfiteatras su scena, papuošta vos ne Akropolio frizais, čia vyksta mokinių vaidinimai senovine graikų kalba. Aplinkui pastatus sporto aikštelės, bėgiojimo takai, toliau driekiasi žalios pievos su sklidinais iki krantų, ramiai tekančiais upeliais. Puikios sąlygos ir mokslui, ir sportui, tačiau ir metinis mokestis solidus — virš 8 tūkstančių svarų. Į mokyklos salę susirinko 130 vyresniųjų klasių mokinių ir mokytojų. Kalbu daugiau nei valandą — dėmesys neatslūgsta. Po to klausimai pasipila tarsi iš gausybės rago: kas laukia Lietuvos artimiausiu metu, ar galės pati išsilaikyti ekonomiškai, ar padės Lietuvai Jelcinas ir t.t. ir t.t. Po 40 minučių direktoriaus pavaduotojas priverstas nutraukti jų srautą, mat mokinių laukia kiti darbai. Daugelis prieina prie staliuko, prašo bukletų apie Lietuvą, gairelių, ženkliukų, skelbimų apie Trafalgaro aikštėje rengiamą mitingą remti Lietuvai.

Gražvydas Kirvaitis

„ANYKŠČIŲ ŠILELIS" ITALIŠKAI

Kartų kartos Lietuvoje keis viena kitą, bet vargu ar pamirš kuri 1835 metais gimusio Lietuvos dainiaus Antano Baranausko ranka parašytų poetiškų žodžių: „Kalnai kelmuoti, pakalnės nuplikę, kas jūsų grožiui senobiniui tiki..." Nereikia sakyti nė vienam šiek tiek susipažinusiam su mūsų kultūra, su mūsų turtinga literatūra, kad „Anykščių šilelis", yra nemirtingoji mūsų poema apie Lietuvos gamtą, apie jos nenusakomą grožį, apie mūsų tautos didį kančios, vargo ir skausmo kelią, kuriuo vaitodama, bet nenuleisdama rankų, ir šiandien tebežygiuoja mūsų didvyriška tauta.

„Anykščių šilelis" išverstas į vokiečių, anglų, ukrainiečių, rusų, japonų ir dar į daugelį kitų kalbų. Jei ne ištisai, tai bent dalimis — ne į keliolika, bet į keliasdešimt kalbų. Visai neseniai Italijos mieste Potencoje (Casa Editrice Il Salice C. da Botte, 18-Potenza) išleistas šis 1835-1902 metais gyvenusio Antano Baranausko kūrinys italų kalba. Į italų kalbą išvertė gerai lietuvių kultūrą ir visą tautos gyvenimą pažįstąs, lietuviškai gražiai kalbąs Potencos universiteto prof. Gvido Michelini. Viršelį itališkajam leidiniui nupiešė Julija Daniliauskienė, visos kitos iliustracijos — Jono Kuzminskio.

Vertėjo prof. Gvido Michelini parašyta įžanga prie itališkojo vertimo pasižymi glaustumu ir kartu išsamumu: trijuose puslapiuose vertėjas gebėjo apibūdinti ne tik šio lyriškojo lietuvių autoriaus kūrinio vietą mūsų literatūroje, bet ir svarbiausius A. Baranausko bruožus, jo poeto, matematiko, kunigo, vyskupo veiklą, poemos meniškumo ypatumus, tą romantinę romantizmo mokyklą, kurioje brendo „Anykščių šilelio" autoriaus talentas.

VAT.R

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI

Kovo 11 d. Akto metinės buvo švenčiamos Lietuvių Namuose Londone. Dalyvavo tautybių ir Danijos, Vengrijos, Lenkijos, Čekoslovakijos diplomatinių tarnybų, Britanijos vyriausybės bei parlamento atstovai. Juos priėmė Lietuvos atstovas V. Balickas ir S. Balickienė, ir DBLS-gos bei LNB-vės pirmininkai. Nuotraukoje: V. Balickas su Lenkijos atstovu Tadeusz Szumowski (kairėje) **ir Čekoslovakijos atstovu Jaromir Přibyl** (dešinėje).

Specialiai atvyko Lietuvos Respublikos vyriausybės narys M. Laurinkus Londone, Trafalgar aikštėje, paminėti Lietuvos nepriklausomybės pirmąsias metines. Nuotraukoje: M. Laurinkus (kairėje) **ir lietuvių bičiulis D. Fanning.**

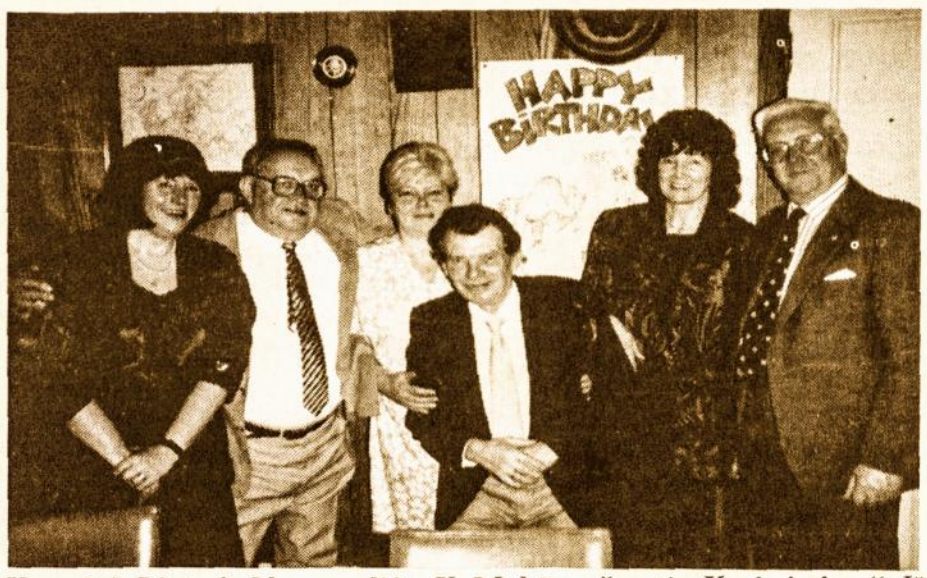

Kovo 3 d. Lietuvių Namų vedėjas K. Makūnas šventė „Kazimierines". Iš kairės: V. Lekavičienė, K. Makūnas, N. Dargienė, T. Lekavičius, Ž. Matukienė ir P. Tričys.

Kovo 9 d. Stoke-on-Trente įvyko metinis skyriaus susirinkimas. Skyriaus valdyba išrinkta ši: pirmininkė — Br. Puodžiūnienė, sekretorius — Vl. Dargis, iždininkas — Br. Puodžiūnas; Revizijos komisija: K. Kamarauskas, M. Sveikutis; Sąjungos suvažiavimo atstovas — Vl. Dargis. Skyriuje narių — 42. Nuotraukoje dalis susirinkusių skyriaus narių Br. ir Br. Puodžiūnų namuose.

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

KITOS NUOMONĖS

„Europos Lietuvyje" Nr. 9 buvo išspausdintas DBLS-gos Tarybos pranešimas. Jis yra klaidinantis: lyg tai būtų visos DBLS-gos Tarybos vieningas pasisakymas. DBLS-gos Taryba nebuvo sušaukta nagrinėti paskelbtų dalykų ir dėl jų jokių bendrų sprendimų nėra padariusi. Net ir ne visas DBLS-gos Tarybos prezidiumas tam pritarė. Aš su to pranešimo turiniu nesutinku. Jame matau daug klaidinančių informacijų, asmeniškų ambicijų ir, svarbiausia, užuominų vedančių į visuomenės susiskaldymą. Tarybos pareiga yra sutaikinti joje dalyvaujančių organizacijų nuomones, o ne kištis į tų organizacijų vidaus reikalus ar net būti šališkai.

Taip pat skaudu, kad pirmininkas aplenkė savo vicepirmininkę. Užuot davęs pakankamai laiko išreikšti nuomonę apie per metus nuveiktą darbą (kurio labai mažai atlikta) ir planus ateičiai, jis padiktavo pasirašyti po jo pateiktu tekstu. Nepasirašiau. Aišku, kad ir DBLS-gos Tarybos prezidiumas yra susiskaldęs, o DBLS visuotinas suvažiavimas turėtų į tai atkreipti dėmesį.

G. Ivanauskienė
DBLS-gos Tarybos prezidiumo vicepirmininkė

LAIŠKAS IŠ KAIMO

Ne taip seniai rašiau su skaudančia širdimi apie Lietuvoje vykstančias nesantaikas, barnius ir politinį susiskaldymą. Tačiau atrodo, kad po tų žiaurių sausio 13-tos dienos įvykių Vilniuje pradeda suprasti, kad tik vienybėje yra galybė. Tą mums visiems parodė tie 14 mūsų tautiečių, kurie paaukojo savo gyvybes ant Tėvynės aukuro. Aš taip pat rašiau, kad Britanijoje, kur mūsų yra mažai, tarp mūsų išrinktų organų vyrauja nesantaika, barniai ir laiko eikvojimas ginčams. Dabar, kada mūsų Tėvynėje vyksta tokia aktyvi kova už mūsų krašto Nepriklausomybę, mums reikia jiems daugiau padėti ir būti vieningiems.

Kai prieš 43 metus mes įkūrėme DBLS-gą, prašėme visų narių tarpusavio susiklausymo bei vieningo darbo. Malonu pastebėti, kad per pirmuosius 15 metų vieningai dirbdami įsigijome namus Londone, Sodybą kaime, reguliariai leidome savaitraštį ir spausdinome knygas. Deja, jau daug metų tarp mūsų reiškiasi nesutarimai ir nebėra vieningo darbo. Nors per tuos ilgus metus Bendrovės turtas dėl infliacijos ir kitų priežasčių pakilo gal iki 3 milijonų svarų vertės, bet to turto komercinis išnaudojimas, vietoje pelno dažnai rodo nuostolius. Turint galvoje, kad tas turtas yra net 100 metų senumo ir netrukus pareikalaus vėl kapitalinio remonto, tam kompensuoti atitinkamų rezervų nesudarėme. Žinoma, galima pasiteisinti, kad bendrovė turi finansuoti „Europos Lietuvį" ir skirti pinigų kitiems lietuviškiems reikalams, bet turimą turtą protingai komerciniais pagrindais tvarkant, kaip kad daro mūsų tautiečiai Kanadoje, JAV ir kitur, mes galėtume kas metai turėti lietuviškiems reikalams apie 150,000 svarų. Girdėjau, kad šiais metais turėsime nemažų nuostolių. Gaila, kad iki šiol B-vės balansas dar nėra paskelbtas, o jau finansiniai metai pasibaigė prieš 4 mėnesius.

Kalbant apie Bnedrovės reikalus, aš, kaip Bendrovės akcininkas, pasinaudodamas bendrovių man suteikta teise ir turėdamas galvoje visokius nusiskundimus dėl Bendrovės veiklos, pateikiu ateinančiam akcininkų suvažiavimui rezoliuciją, kurioje siūlau, kad ateityje nerinktume provincijoje gyvenančių asmenų į Centro valdybą ir į direktorius. Juk negalima reikalauti, kad gyvenantieji per 100 ar 200 mylių nuo Londono direktoriai galėtų visada dalyvauti Bendrovės direktorių ar Sąjungos Centro valdybos posėdžiuose ar net pasiimtų kokį Bendrovės ar Sąjungos administracinį darbą. Taip pat kelionių ir nakvynių išlaidos sunkina ir taip prastus Bendrovės finansus. Tokiomis sąlygomis visas administracinis darbas krinta ant Londone gyvenančių asmenų. Vargšas DBLS pirmininkas yra apsikrovęs įvairiomis pareigomis ir į pagalbą įtraukęs neišrinktų, pašalinių asmenų. Tokiu būdu Bendrovės vardu yra padaromi nepageidaujami ir gal net kenksmingi sprendimai. Todėl aš siūlau rezoliuciją, kad visi dabartiniai Bendrovės ir Sąjungos direktoriai atsistatydintų ir vietoje septynių būtų renkami penki direktoriai, kurie gyvena ne toliau kaip 30 mylių nuo Lietuvių Namų Londone.

Aš jau kelinti metai rašau ir prašau įtraukti mūsų jaunimą į Bendrovės ir Sąjungos reikalų administravimą ir tvarkymą. Deja, tinkamų jaunų lietuvių mes čia daug neturime. Tačiau kelis, gerai paieškoję, atrastume. Yra pats laikas įtraukti naują generaciją, kurie 10 ar 20 metų galėtų tęsti mūsų pradėtą darbą. Net ir atgavus Lietuvos Nepriklausomybę bus labai naudinga turėti veiklią ir turtingą lietuvių koloniją šiame krašte. Aš tą gerai žinau ir patyriau, kai atvykau į Londoną 1935 metais. Dabar mums seniams (visi pensininkai priklauso senai generacijai) reikia kiek galima jaunesniems padėti, pakritikuoti, patarti.

Pasidairius manau, kad pozityvaus ir darbingo lietuviško jaunimo čia Londone ir apylinkėse būtų galima rasti. Praėjusiais metais aš buvau įkalbėjęs kandidatuoti A. Kuliuką. Geras, protingas ir darbštus vyras. Deja, po kelių mėnesių jis turėjo pasitraukti, nes negalėjo pakęsti neproduktyvių posėdžių. Dėl tų pačių priežasčių pasitraukė ir V. Gasperienė. Turėtume išrinkti naujas valdybas, kad tokie dalykai toliau nevyktų. Manau, yra jaunesnės generacijos žmonių, pasiruošusių darniai dirbti Lietuvai. Geras pavyzdys yra R. Girėnienė, kuri per keletą savaičių lietuviškiems reikalams remti iš trijų angliškų bendrovių gavo 1500 svarų. Ją įtraukus ir tuos fondus tinkamai sutvarkius, iš britų būtų galima surinkti nemažas sumas. Ji taip pat daug dirbo, organizuodama protesto mitingus prieš Sovietus Trafalgar aikštėje Lomdone. Girdėjau ir R. Kinkos pasirodymus TV ir kaip vertėjo darbą K. Prunskienės ir V. Landsbergio apsilankymo metu. Taip pat skaičiau ir apie P. Markevičiaus darbus, jis, atrodo, yra pirmininko specialaus komiteto narys. Dar yra Vl. Gedmintas, Amerikoje išmokslintas administratorius, kuris šeštadieniais moko jaunuolius ir vyresnius lietuvių kalbos. Žinoma, manau, kad yra dar daugiau tinkamų asmenų apie kuriuos, aš kaimietis, mažai žinau. Todėl žiūrint grynai iš lietuviško taško, neatsižvelgiant į jų politinius ar partinius įsitikinimus, gabių, protingų ir darbingų jaunesniosios generacijos kandidatų tikriausiai būtų galima surasti. Gyvenamasis laikas visiems mums uždeda atsakingas pareigas, kurių negalime atsisakyti, jeigu norime būti vertais vadintis kilniu lietuvio vardu.

P.B. Varkala

ITALIJOJE

ŠVENTO KAZIMIERO ŠVENTĖ

Popiežiškoji švento Kazimiero lietuvių kolegija Romoje kovo ketvirtąją paminėjo savo dangiškojo Globėjo — švento Kazimiero liturginę Šventę. Kolegijos svečių namų — Villa Lituania — koplyčioje Mišias ta proga koncelebravo Vatikano valstybės sekretoriato pareigūnas prelatas Antonio Franco, lietuvių kolegijos rektorius prelatas Algimantas Bartkus ir buvęs rektorius, šv. Petro bazilikos kanauninkas Tadas Tulaba. Prieš Mišių pradžią prelatas Bartkus per monsinjorą Franco padėkojo Šventajam Tėvui ir Apaštalų Sostui už nuolatinį rūpestį Lietuva, taip pat už visokeriopą paramą Romoje veikiančiai lietuvių kolegijai, kuri yra tapus lietuvių dvasiniu židiniu krikščionybės centre, tartum simboliniu tiltu tarp Lietuvos ir Romos. Prelatas Franco po Evangelijos tartame žodyje iškėlė lietuvių tautos dangiškojo globėjo šventumo ryškesnius bruožus, kalbėjo apie lietuvių tautos stiprų tikėjimą, kurį jis turėjo progos apčiuopiamai pajusti, kai sausio mėnesį lankėsi Lietuvoje. Besimeldžiančiųjų tikinčiųjų minios Kauno ir Vilniaus bažnyčiose jam paliko neišdildomą įspūdį. „Tikėjimas — lietuvių tautos sielos vienas ryškiausių bruožų", — sakė prelatas Franco, — tikėjimas teikia lietuviam jėgų su viltimi žvelgti į ateitį". Celebrantas aukojo Švenčiausios Jėzaus Širdies globai Lietuvą ir lietuvių tautą, meldė Visagalį Dievą saugoti Lietuvą nuo visų pavojų, išreiškė viltį, kad išsipildys lietuvių tautos lūkesčiai, kad tauta greitai pasieks to, ko labiausiai trokšta. Priminęs, kad Popiežius nuolat rūpinasi Lietuva, monsinjoras Franco kvietė susirinkusius melstis Šventojo Tėvo intencija.

Po pamaldų Mišiose dalyvavę Romos lietuviai ir jų svečiai susirinko į lietuvių kolegijos svečių namų salę, kur buvo pavaišinti. Čia dalyvavo iš Lietuvos atvykęs deputatas Kazys Saja ir Vilniaus konservatorijos profesorius Leopoldas Digrys.

VAT.R

Švedijos radijas Lietuvai

Baltijos respublikų soc. dem. partijoms prašant, Švedijos radijas sutiko išplėsti radijo transliacijas latvių ir estų kalbomis ir nuo sausio 28 dienos pradėti transliuoti lietuvių kalba. Transliacijos vyksta vidurinėmis bangomis — 1179 kilohercų dažniu ir trumposiomis bangomis — 5975 kilohercų dažniu, nuo 21.25 iki 21.30 val. kasdien Lietuvos laiku.

Europos LIETUVIS

EUROPE'S LITHUANIAN — Lithuanian Weekly

REGISTERED AS A NEWSPAPER AT THE POST OFFICE

Printed and published by Lithuanian Association in Gt. Britain and Lithuanian House Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, England.

Tel.: 071-727 2470 Fax: 071-221 6164 Telex: 276336 AEZRA

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga, Lietuvių Namų Akc. Bendrovė Londone ir „Šiaurės Atėnų" Bendrija Vilniuje.

Prenumeratos kaina metams: Didžioje Britanijoje — 20 svarų;

Vokietijoje — 77 DM. Visur kitur — 25 sv. (oro paštu).

Vienoje skilty įdėto skelbimo kaina 10 sv. už 25 mm. Didesni skelbimai atitinkamai brangiau. Už laikraštyje kieno nors spausdinamų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Vyr. redaktorius Vladas Dargis.

Redaktorius Vilniuje Laimantas Jonušys.

Adresas Lietuvoje: 232600 Vilnius, Pylimo 8.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto nesusitarta, negrąžinami.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ir leidėjo nuomonę.

Lietuvių Kronika

AUKOS SPAUDAI

P. Morkūnas — 4.00 sv.
J. Bedulskis — 5.00 sv.
P. Grokauskas — 5.00 sv.
M. Klumbienė — 5.00 sv.
J. Sankauskas — 5.00 sv.
M. Janulis — 4.00 sv.
B. Brulia — 4.00 sv.
Škotijos lietuvių klubo auka — 24.00 sv.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame

KUN. R. REPŠYS, MIC VOKIETIJOJE

Kovo 11 dieną Londono lietuvių parapijos klebono pavaduotojas kun. Ričardas Repšys, MIC, išvyko į Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje.

MANČESTERYJE

VELYKOS

Velykų pirmą dieną MLS klubas, po lietuviškų pamaldų St. Chads bažnyčioje, ruošia gražiausių margučių varžybas. Laimėjusieji bus premijuojami.

Prašome visus per Velykas atvykti į klubą ir atsinešti margučių.

ŠKOTIJOJE

ŠV. VELYKOS

Šv. Velykos bus švenčiamos Šv. Šeimos bažnyčioje, Mossend. Velykų pamaldos prasidės Velykų rytą 7.30 val. Kviečiame lietuvius pamaldose gausiai dalyvauti. Po pamaldų Škotijos lietuvių klube susirinksime arbatėlei. Laukiame visų iš arti ir toli.

PAMALDOS

Gloucesteryje — kovo 23 d., 12 val., Šv. Petre.

Stroude kovo 23, 15.30 val., Beeches Green.

Šiose dviejose vietose pamaldas praves kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC.

Derbyje — kovo 23 d., 12 val., Bridge Gate. Išpažintys nuo 11.30 val. Pamaldas praves kun. Aušvydas Belickas, MIC. iš Lietuvos.

Nottinghame — kovo 23 d., 19 val. Išpažintys nuo 18.30 val. Kovo 24 d., 11.15 val., išpažintys nuo 10.30 val., Židinyje. Verbų sekmadienio apeigos. Praves kun. Aušvydas Belickas.

Stoke-on-Trent — kovo 24 d., 14.30 val., Šv. Wulstane.

Corbyje — kovo 26 d., 15 val., Šv. Patrike.

Northamptone — kovo 26 d., 19 val., Šv. Lauryne, Craven St.

Nottinghame — kovo 28 d., 19 val., kovo 29 d., 15 val., kovo 30 d., 19 val., Velykose 11.15 val. Židinyje.

ROCHDALĖJE

METINIS SUSIRINKIMAS

DBLS-gos Rochdale skyrius kovo 23 d. šaukia metinį skyriaus narių susirinkimą.

Jame bus renkama nauja skyriaus valdyba ir atstovas dalyvauti metiniame DBLS suvažiavime Londone.

Susirinkimas įvyks Ukrainiečių klube, 80 Molesworth Str., 18.00 val.

Skyriaus valdyba prašo visus skyriaus narius susirinkime dalyvauti.

Skyriaus valdyba

BIRMINGHAME

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Kovo 23 d., 12 val., S. Štarkos namuose, 48 Willows Rd., Cannon Hill, Moseley įvyks metinis DBLS-gos Birminghamo skyriaus susirinkimas. Jame bus renkama skyriaus valdyba ir atstovai į Sąjungos suvažiavimą Londone. Taip pat svarstysime ir kitus skyriaus reikalus.

Maloniai kviečiame visus susirinkime dalyvauti. Iš miesto centro nuo New Street geležinkelio stoties važiuoti 35 autobusu.

NOTTINGHAME

KNYGOS LIETUVAI

Šiomis dienomis mus pasiekė džiugi žinia, kad 319 dėžių mokyklinio amžiaus mokslo vadovelių siunta jau yra Lietuvoje. Susirašinėjame su angliškomis mokyklomis, kurios aukojo knygas Lietuvai. Tikimės, kad prasidės pirmieji draugystės žingsniai tarp Lietuvos ir Anglijos mokyklų.

Noriu pareikšti nuoširdžią padėką visiems aukotojams prisidėjusiems prie transporto ir administracijos išlaidų ir DBLS-gos CV už pažadą užmokėti transporto laivu išlaidas. Taip pat esu dėkinga „Amber Travel" už gan sudėtingą tranporto administravimą ir Lietuvos informacijos centro Londone vadovui G. Kirvaičiui už ryšių palaikymą su Lietuva.

V. Gasperienė

LONDONE

METINIS SUVAŽIAVIMAS

DBLS atstovų ir Lietuvių Namų Bendrovės akcininkų suvažiavimas įvyks balandžio 6-7 dienomis Lietuvių Namuose, Londone. Dėl nakvynės Sodyboje atstovai prašomi kreiptis į sekretorių P. Kamarauską. Kviečiame skyrius nedelsiant organizuoti savo susirinkimus ir rinkti atstovus į suvažiavimą.

LONDONE

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Kovo 23 d., 18 val., Parapijos svetainėje, 21 The Oval, London E2 9DT įvyks DBLS-gos Londono I-ojo skyriaus metinis susirinkimas. Bus renkama valdyba ir atstovas į Sąjungos suvažiavimą.

Prašome dalyvauti.

Skyriaus valdyba

LONDONO LIETUVIŲ PARAPIJOS VELYKINĖS REKOLEKCIJOS

Šiais metais velykinį atsinaujinimą-rekolekcijas praves mūsų parapijos klebono padėjėjas kun. Ričardas Repšys MIC.

Didysis ketvirtadienis — kovo 28 d., 18 val.

Didysis penktadienis — kovo 29 d., 15 val.

Velykų šeštadienį — kovo 30 d., 18 val.

Atsinaujinimas baigiamas sekmadienį, kovo 31 d., 8 val. (ryto!), iškilmingomis Mišiomis.

Parapijos kunigai kviečia visus lietuvius katalikus gausiai dalyvauti atsinaujinime, susibūriant į vieną didžiulę lietuvišką, katalikišką šeimą. Mintimis ir malda jungtis kartu su Lietuva.

Prisimintina, kad kovo 31 d. prasideda „Britų vasaros" laikas, laikrodžius reikia pasukti vieną valandą į priekį.

AUKOS ALFUI
AID LITHUANIA FUND

Gautos šios aukos: 209.15 sv. — Nottinghamo Vasario 16 minėjimo dalyviai per V. Gasperienę; 46.00 sv. — Nottinghamo Latvių socialinis klubas per V. Gasperienę; 50.00 sv. — P. Girnys; 20.00 sv. — S. Chotkevičius; po 10.00 sv. — J. Eigminas, S. Kurtinaitienė; 5.00 sv. — A. Gofmanas; 3.00 sv. — O ir P. Žukas.

Fondas reiškia aukotojams gilią padėką ir prašo visus lietuvius ir toliau remti kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Aukas prašome siųsti šiuo adresu: Aid Lithuania Fund, 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT.

VAIKŲ FONDAS

Iš Julie Nicholls, gyvenančios Stockporte, gautas laiškas, kuriame ji praneša, kad jos vyras G.D. Nicholls kas trys mėnesiai per savo banką Abbey National vaikų fondui siųs po 50.00 sv.

Tai gražus pavyzdys, kuriuo, tikime, paseks ir kiti geros valios ir paramą Lietuvos vaikams teikiantieji tautiečiai bei svetimtaučiai. Aukas prašome siųsti: 21 The Oval, London E2 9DT.

Iš Vilniaus gautame laiške rašo:

Nuoširdžiai dėkojame Jums ir Jūsų organizacijai už pagalbą Vilniaus Universiteto vaikų ligoninei. Gavome vaistus ir kitus medicinos reikmenis. Ši pagalba mums ypač reikalinga, nes ji skirta sunkiai sergantiems vaikams ir naujagimiams.

Tegu padeda Jums Dievas geruose darbuose!

Gydytojai: **A. Liubšys** ir **L. Solominas**

MIRĖ VL. VELIČKA

Kovo 17 d. St. Charles ligoninėje mirė Vladas Velička. Jis buvo 77 metų amžiaus. Vladas Velička ilgai gyveno Lietuvių Namuose Londone. Jis buvo Šv. Kazimiero parapijos iždininkas.

BRADFORDE

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 16-tos minėjimas surengtas vasario 23 d. Paskaitą skaitė H. Vaineikis. Nesiekdamas žilos senovės, daugiau lietė Nepriklausomybės akto reikšmę ir pasiektus laimėjimus Nepriklausomoje Lietuvoje.

Bradfordc ir apylinkės Pavergtų tautų komiteto pirmininkas G. Tomson, sveikino Šventės proga ir linkėjo greit sulaukti tikros Nepriklausomybės.

I. Gerdžiūninenė paskaitė porą eilėraščių.

A. Blinstrubas bandė parodyti filmą iš Lietuvos Jaunimo kongreso Australijoje.

Minėjimui vadovavo S. Grybas.

Visi dalyviai pavaišinti arbatėle ir S. Vaičekauskienės paruoštais užkandžiais.

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

DBLS-gos Bradfordo skyriaus narių susirinkimas įvyko vasario 24 d.

Pirmininkas S. Grybas painformavo apie skyriaus veiklą, kuri glaudžiai siejasi su Vyties klubo valdyba ir jos parama. Nuolatos atstovaujama Pavergtų tautų ir Pabaltijo komitetuose.

Kasininkas V. Gurevičius pranešė, kad finansinė padėtis pagerėjusi, nors ne visi sumokėję nario mokestį.

Sekretorius A. Traška apgailestavo, kad buvo maža posėdžių.

Praeito metinio narių susirinkimo protokolas, kurį perskaitė Šilingas, nepriimtas ir nepatvirtintas, nes nebuvo skyriaus valdybai įteiktas.

Diskusijose buvo pasigendama vienybės ir didesnio pasiryžimo dirbti organizacinį darbą.

Skyriaus valdyba palikta ta pati 1991 metams.

VYTIES KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Sausio pabaigoje įvyko Vyties klubo narių metinis susirinkimas. Valdybos pirmininkas V. Gurevičius sveikino gausiai susirinkusius ir dėkojo visiems, prisidėjusiems prie sėkmingos veiklos. Paprašė tyloje susikaupus prisiminti mirusius nepakeičiamus klubo narius. (Apie mirusius anksčiau rašyta „EL").

A. Bučys pranešė apie klubo finansinę padėtį, kuri vis dėlto patenkinama, nors stambesnėmis sumomis paremta pora fondų Lietuvos pagalbai.

I. Gerdžiūnienė apžvelgė kultūrinę veiklą, kuri užbaigta Kariuomenės minėjimu. Jame kalbėjo R. Kinka ir DBLS pirmininkas J. Alkis, iš V. Gurevičiaus priėmęs klubo čekį Lietuvos pagalbos fondui.

Meninę dalį atliko sudėtinė ir Nottinghamo grupė „Harmonija", kuriai vadovavo V. O'Brien.

Paminėtina, kad R. Vaičekauskaitės iniciatyva ir pastangomis suruoštas Kalėdinis pobūvis. P. Pucevičius pademonstravo įspūdingą filmą apie Dainų šventę Vilniuje.

Susirinkimą tęsiant, didele balsų dauguma nutarta pakeisti klubo įstatų paragrafą, liečiantį klubo ateitį.

Išrinkta nauja klubo valdyba, jos sudėtis jau paskelbta „EL".

Susirinkimui pirmininkavo R. Vaičekauskaitė ir sekretoriavo Ašmenskas.

A-tas B.

PASAULYJE

Kas laimėjo karą?

Kad Persijos įlankoje vykusį karą laimėjo sąjungininkų kariuomenė, tai visiems aišku, bet ar taip buvo planuota? JAV ir Britanija nenorėjo, kad Saddam Hussein liktų Irako prezidentu ir su ištikima respublikine kariuomene toliau galėtų kovoti krašto viduje. Tad kodėl taip įvyko? Kalta JTO, kuri sujungė sąjungininkų kariuomenę, bet neleido jai užimti Irako sostinės Bagdado ir tuo pačiu pašalinti Saddam Hussein. Mat JTO uždavinys buvo tik išvaduoti Kuwait, ir dideliam Vakarų nusivylimui, po Kuwait išvadavimo karas buvo sustabdytas.

Saddam Hussein taip pat laimėjo ir palestiniečių naudai. Jis visą laiką skelbė, kad kovojąs už palestiniečių teises, ir todėl daug arabų, kaip jordaniečiai, Jordano karalius, PLO vadas Arafat ir daug kitų arabų bei valstybių buvo Saddam Hussein šalininkai. Persijos įlankoje karą pralaimėjęs Saddam Hussein palestiniečių reikalus perkėlė į to regiono taikos derybų pirmąjį punktą.

Anglija nori būti Europoje

Kai buvusi Britanijos premjerė M. Thatcher baugino JAV gyventojus, kad į Europos vienybę reikia žiūrėti atsargiai, nes, tapusi didžiausia valstybe, Vokietija dominuos Europoje, naujasis Britanijos premjeras John Major kancleriui Kohl pažadėjo visišką Britanijos paramą Europos Bendruomenės vienybės darbuose. J. Major teigia, kad Britanija įvykių eigą Europoje nori paveikti iš vidaus.

Juodi ūkininkai P. Afrikoje

Pietų Afrikos prezidentas de Klerk prižadėjo pakeisti įstatymą, kuriuo tik baltieji gyventojai turi teisę pirkti žemę ir ūkininkauti. Dabar apie milijonas juodųjų galės įsigyti ūkius. Tačiau Afrikos juoduosius atstovaujanti ANC organizacija reikalauja, kad anksčiau iš juodųjų konfiskuota žemė būtų jiems grąžinta. P. Afrikos vyriausybė tai padaryti nesutinka, nes, sako, tai gali privesti prie krašto suirutės.

Ar Jelcinas atsilaikys?

Baltijos valstybių geras draugas Rusijos Federacijos prezidentas Boris Jelcinas paskelbė kovą prezidentui, sakydamas, kad Gorbačiovas turi būti pašalintas, kitaip Sovietų Sąjunga grįš į komunistinę diktatūrą. Maskvoje, Leningrade ir kituose miestuose vyko demonstracijos už Jelciną. Demonstruojantieji Maskvoje nutarė pasiųsti Baltijos respublikoms sveikinimus ir padrąsinimus. Pačiame Rusijos parlamente Jelcinas nėra stiprus, nes didelė parlamento dalį sudaro buvę komunistai. Šio mėnesio pabaigoje įvyks nepaprasta parlamento sesija, kurioje bus balsuojama už ar prieš Jelciną.

Visi bėga nuo komunizmo

Albanija yra paskutinė Europos valstybė, norinti pasprukti iš komunizmo nasrų. Tačiau ji pergyvena didelę krizę, nes vyriausybė neskuba pervesti krašto iš komunizmo į demokratiją. Tuo tarpu Albanijos piliečiai, ieškodami geresnio gyvenimo, masiškai bėga į Italiją ir Jugoslaviją. JAV pažadėjo su Albanija atnaujinti diplomatinius santykius.